

Arrangörsguide dressyrtävlingar/klasser för pararyttare

Innehåll

1.	Arrangörsguide dressyrtävlingar/klasser för pararyttare	3
	Pararyttare	
	Tävlingsreglemente	
	Stöd till tävlingsarrangörer	
2.	Typer av tävlingar	4
	Klubbtävling	
	Inbjudningstävling	
	1*	
	2*	
	3*	
	4/5*	
3.	Ansökan om tävling	4
4a.	Propositioner för paratävling	4
4b.	Propositioner för ordinarie dressyrtävlingar med paraklasser	5
5a.	Klasser vid paratävlingar	6
5b.	Paraklasser vid ordinarie dressyrtävlingar	6
6.	Dressyrprogram	6
7.	Deltagande i tävling – för dig som ryttare	6
	Grönt kort och licens	
	Medicinsk kort – klassificering	6 & 7
	Tävla på en häst man har med sig själv eller låna av arrangören	7
	Dressyrprogram	7
	Anmälan till tävling	8
	Parabilaga	8
	Kvalifikation	8
8a.	Arrangemang vid paratävling	8
	Anläggningen	
	Startlistor, starttider	
	Framridningsbana	9
	Framridning av hästar	9
	Tävlingsbana	9
	Prisceremoni	9
	Priser	9
8b.	Arrangemang vid ordinarie dressyrtävlingar med paraklasser	10
	Vad gäller anläggning, hjälp med framridning av hästar, startlistor och prisceremonier, se kapitel 8a.	
	Framridningsbana	
	Priser	
	Rapportera resultat	

9.	Funktionärer	11
	Domare	
	Tävlingsjury	
	Hästansvarig (funktionär vid tävlingar/klasser på lånade hästar)	
	Hästkötare (funktionär vid tävlingar/klasser på lånade hästar)	
	Uppsittningsansvarig (funktionär vid tävlingar/klasser på lånade hästar)	
10.	Av arrangören tillhandahållna hästar	12
11.	Special Olympics (SP)	13

1. Arrangörsguide dressyrtävlingar/klasser för pararyttare

Denna arrangörsguide är tänkt att fungera som ett stöd och uppslagsverk för de tävlingsarrangörer som vill arrangera tävlingar eller klasser i dressyr för pararyttare.

Guiden är uppbyggd med vissa kapitel separerade med ett a) och b). Detta då det kan skilja sig mellan att arrangera rena paradressyrtävlingar(a) och ordinarie dressyrtävlingar med paraklass (b).

Pararyttare

Ordet para kommer av parallell idrott och de parallella spelen - Paralympics. Tidigare hette det ryttare med funktionsnedsättning och före det handikappryttare. Sedan Svenska Handikappidrottsförbundet 2015 bytte namn till Svenska Parasportförbundet sker en övergång till ordet pararyttare.

Tävlingsreglemente

I grunden gäller Svenska Ridsportförbundets (SvRF) tävlingsreglemente, TR (TR I Gemensamma Bestämmelser och TR II Dressyr). Särskilda regler för Pararyttare är markerade med "PA". En "lathund" med enbart det som är markerat med "PA" finns på Svenska Ridsportförbundets (SvRF) hemsida tillsammans med tävlingsreglementena. I de fall denna arrangörsguide avviker från texten i TR eller text på Svenska Ridsportförbundets (SvRF) hemsida gäller TR och texten på hemsidan.

Stöd till tävlingsarrangörer

SvRF Para-kommittén för ryttare och kuskar med funktionsnedsättning kan erbjuda stöd i form av utbildning till arrangörer som vill arrangera tävlingar/klasser för pararyttare. Kontakta Annica Lund på ridsportförbundets kansli för överenskommelse.

Linn.ericsson@ridsport.se tel 0220-45657

2. Typer av tävlingar

Klubbtävling - Arrangören bestämmer själv klasser/program, gärna i samråd med ryttarna. Ryttaren får starta valfri svårighetsgrad och utan klassificering.

Inbjudningstävling – Arrangören bestämmer själv klasser/program, gärna i samråd med ryttarna. Ryttaren får starta valfri svårighetsgrad och utan klassificering.

1* – Arrangören ska erbjuda klasser för alla grader samt Special Olympics. Ryttaren får starta valfri svårighetsgrad och utan klassificering.

2* – Arrangören ska erbjuda klasser för alla grader samt Special Olympics. Ryttaren måste vara klassificerad men får starta valfri svårighetsgrad.

3* – Arrangören skall erbjuda klasser för alla grader samt Special Olympics. Ryttaren måste rida enligt sin nationella/internationella klassificering.

4/5* - SM, cupfinaler och internationella kval.

Ryttaren måste rida enligt sin nationella/internationella klassificering.

3. Ansökan om tävling

Ansökan om önskemål om tidpunkt och tävlingsklasser görs på samma sätt som övriga grenar via Tävlingsdatabasen (TDB).

Se också tävlingsreglemente I mom 124 Ansökan om tävling.

4a. Propositioner för paratävling

Propositionen skapas i mall i TDB enligt TR I mom 125 Propositioner för tävling.

Från 1* skall arrangören tillhandahålla lånehäst finns att tillgå. Detta skall framgå av propositionen. Ryttare som tävlar på lånad häst kan ange speciella önskemål i parabilagan se kapitel 10. Ryttare betalar hästhyra per start till tävlingsarrangören. Denna avgift ingår i anmälningsavgiften som anges i propositionen.

I propositionen och/eller anläggningsskissen bör det framgå de anpassningar (parkering för funktionsnedsatta besökare, parkering för pararyttare nära tävlingsområdet, anpassad toalett, möjlighet att ta sig till sekretariat/cafeteria, uppsitningsramp mm) som finns eller eventuellt inte finns. Detta gör det möjligt för ryttarna att förbereda sig på bästa sätt.

Alla propositioner för tävlingar/klasser för pararyttare godkänns av Svenska Ridsportförbundet centralt, även 1* och 2* tävlingar.

Vill arrangören ha stöd med propositionens utformning, eller ha förslag på lämpliga program kontakta linn.ericsson@ridsport.se

4b. Propositioner för ordinarie dressyr tävlingar med paraklasser

Skapa två propositioner – en under dressyr och en under funktionshindrad för att det ska vara lättare att hitta paraklassen. (Skriv även Paraklass i tävlingens namn så syns det i tävlingsterminen) Vid anmälan välj något av följande alternativ:

Alternativ 1: Ta emot anmälningar i två propositioner – en för dressyr och en för paradressyr.

Alternativ 2: Ta emot anmälningar i en proposition – länka från paradressyrpropositionen till dressyrpropositionen. Ta emot anmälningarna i dressyrproppen i en separat klass alternativt i en lista med licenskontroll.

Regler för integrerade paradressyrklasser:

- * Valfritt program om arrangören tillåter. Ryttaren anger program i meddelande till arrangör vid anmälan.
- * Klasser som är utlysta i proposition och resultat som rapporteras in som paradressyrklass är godkända kvalresultat för högre klass.
- * Status på klassen ska vara lokal, regional eller nationell. Medicinskt kort krävs från regional status.
- * Kval gäller enligt TR II mom. 207. Moment 207.1.4 och 207.1.5. Integrerade klasser räknas som benämningen "tävling för pararyttare".
- * Antal domare enligt TR
- * Prisutdelning:
  - 62% eller högre ger vit rosett vid mindre än två (2) startande i varje dressyrtest.
  - Vid två eller fler startande i samma dressyrprogram (graderna får slås ihop) delas priser ut i enlighet med ordinarie tävlingssklass (se TR mom 143)

5a. Klasser vid paratävlingar

Klasser erbjuds oftast i två avdelningar, en för lånad häst och en för egen häst. Dock rekommenderas att man inte slår ihop klasser för lånad respektive egen häst. Det vanligaste är att varje grad har sin egen klass.

5b. Paraklasser vid ordinarie dressyrtävlingar

Då klass för pararyttare läggs in på ordinarie dressyrtävlingar är det arrangören som bestämmer upplägget dock kan följande rekommenderas:

Klassen som skrivs ut för pararyttare kan tex ha maximerat antal starter. Om färre eller ingen anmäler sig till denna klass kan man ju flytta dessa starter till någon av tävlingens andra klasser dvs fylla på dessa klasser med ryttare från reservlistan.

6. Dressyrprogram

Särskilda dressyrprogram för pararyttare finns publicerade på SvRF hemsida under Parasport/Dressyrprogram. Vid tävlingarna kan även program ur ordinarie programutbud erbjudas. Dressyrprotokoll finns tillgängliga i det tävlingsadministrativa programmet Equipe.

7. Deltagande i tävling – för dig som ryttare

Grönt kort och licens

För att kunna tävla från inbjudningstävling och uppåt måste alla ryttare vara **medlem** i en av Svenska Ridsportförbundet ansluten organisation ha **grönt kort** och **licens**. Licensreglerna styrs av Svenska Ridsportförbundet. För ryttare på lånad häst gäller licens för lektionsryttare. För ryttare på egen häst gäller vanlig ryttar- och hästlicens.

Ryttare med utvecklingsstörning som inte kan ta grönt kort enligt ordinarie rutin kan ha medhjälpare med sig med grönt kort (samma regel som för ponnyryttare under 14 år).

Medicinskt kort - klassificering

För att kunna tävla tävlingar och klasser, from regional nivå, för pararyttare måste ryttaren ha ett **medicinskt kort**.

Om en ryttare vill få ett medicinskt kort = bli klassificerad, finns kontaktuppgifter och information hur det går till på SvRF hemsida. Den som utför klassificeringen är en speciellt utbildad klassificerare.

I samband med klassificeringen bedöms funktionsnedsättningens karaktär och omfattning. Omfattas ryttaren av minsta godkända funktionsnedsättning tilldelas ryttaren en **Grad** och en **Profil**. Profilen visar var ryttaren har en funktionsnedsättning och hur det påverkar ryttarens inverkan. De olika profilerna är indelade i Grader. Graden visar mot vilka andra typer av klassade ryttare som den klassificerade bör tävla för att tävlingarna skall bli rättvisa.

Grad I

Omfattar ryttare med de mest omfattande funktionsnedsättningarna. Rider program i skritt.

Grad II

Rider program i skritt och enklare ridvägar i trav.

Grad III

Innehåller program i skritt och trav med mer sammanhängande och komplicerade travdelar

Grad IV

Ryttarna rider program i skritt, trav och galopp ungefär motsvarande LB-LA:1

Grad V

Omfattar ryttare med mindre omfattande funktionsnedsättningar. Rider program motsvarande MSV och högre.

Special Olympics

Utövare med enbart utvecklingsstörning och ingen fysisk funktionsnedsättning tävlar i Special Olympics. I Sverige omfattas ryttare med profil 39. Ryttarna väljer att rida program i skritt, skritt och trav eller skritt, trav och galopp. Det finns särskilda program för Special Olympic klass. Ryttare kan även tävla skritt eller skritt och travklass med ledare. Läs mer i kapitlet "Special Olympics".

Tävla på en häst man har med sig själv eller låna häst av arrangören

Lånad häst innebär att ryttaren tävlar på en häst som tillhandahålls av arrangören. Ryttare på lånad häst betalar hästhyra per start till tävlingsarrangören. Denna avgift ingår i anmälningsavgiften som anges i propositionen. Läs mer om lånade hästar i kapitlet "Av arrangören tillhandahållna hästar".

Sedan Paralympics i Aten (2004) rids Internationella FEI-Para Equestrian tävlingar på egen häst, vilket gör att det har blivit vanligare att ryttarna tävlar egen häst även nationellt. Egen häst innebär inte att ryttaren behöver äga hästen utan bara att den inte är lånad från arrangören.

Dressyrprogram

Särskilda dressyrprogram för pararyttare finns publicerade på SvRF hemsida under Parasport/Dressyrprogram. Vid tävlingarna kan även program ur ordinarie programutbud erbjudas.

Anmälan till tävling

Tävlingar/klasser för pararyttare återfinns i TDB (Tävlingsdatabasen). Här finns en sökfunktion "Gren: Funktionshindrad" som gör att man enbart kan söka fram denna typ av tävlingar. Vill du söka efter en ordinarie dressyr tävling med paraklass, söker du på vanligt sätt efter lämplig tävling där paraklass är inskriven i propositionens rubrik.

I TDB finns "Lånad häst" med licens nummer 1 som en häst att lägga upp bland mina hästar, använd denna häst vid anmälan på lånad häst.

I samband med anmälan kan det vara bra att kontakta arrangören och berätta lite om vilka anpassningar man önskar.

Parabilaga

Samtidigt med anmälan till tävling skall ryttaren skicka in en parabilaga till arrangören. Mallen för denna parabilaga finns på SvRF hemsida. Denna parabilaga skickas in via mail eller post till arrangören. Uppgifterna i parabilagan gör det möjligt för arrangören att få en uppfattning om ryttarens funktionsnedsättning och eventuella hjälpmedel ryttaren behöver. Det är särskilt viktigt att parabilagan inkommer till arrangören om man ska tävla på lånad häst eftersom den då används som underlag för att ta fram en passande häst.

Kvalifikation

Kvalificeringsregler se tävlingsreglementet.

Kvalificeringsregler för Special Olympics se SvRF hemsida.

För SM-kval gäller kvalificering enligt fastställda SM-regler som kan läsas på SvRF hemsida.

8a. Arrangemang vid paratävling

Anläggningen

Det är naturligtvis bra om så många som möjligt av anläggningens faciliteter (parkering nära tävlingsområdet, anpassad toalett, läktare, möjlighet att ta sig till sekretariat/cafeteria, uppsitningsramp mm) är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Därför är det bra om det i anläggningsskissen och/eller propositionen framgår vilka faciliteter som är tillgängliga respektive inte tillgängliga. Detta gör det möjligt för ryttarna att förbereda sig på bästa sätt. Att före tävlingen ha en kommunikation med anmälda pararyttare om vad dem behöver kan vara bra. Kom ihåg att många "hinder" kan övervinnas med trevligt bemötande tex ett telefonnummer man kan ringa om man behöver nå sekretariat eller kunna köpa något från cafeterian trots att man inte tar sig dit själv.

Startlistor, starttider

Normalt används fasta starttider vid alla tävlingar/klassar för pararyttare. Anledningen till detta är att det är fastställda framridningstider på lånade hästar.

Framridningsbana - vid tävlingar för enbart pararyttare:

Minst en framridningsbana skall vara inhägnad av staket och försedd med reglementsensliga bokstäver. Då ekipage som tävlar i grad 1,2 och 3 befinner sig på framridningsbanan ska ekipage som galopperar göra detta på av arrangören anvisad del av framridningsbanan. Skilj gärna (om möjligt) på framridning för hästskötare/framridare och tävlingsryttare. Se TR II mom 220.2.5

Framridning av hästar

Egna hästar som skall tävlas av ryttare som är klassade grad 1,2 och 3 får ridas av annan person 30 min per dag (skritt på lång tygel före och efter inte inräknat) De sista 15 minuterna före start får endast ryttaren rida hästen. Se TR II mom 220.2.5.

Tävlingsbana

20 x 40 alternativt 20 x 60 beroende på val av program. Arenan skall vara säker för ryttare med funktionsnedsättning som rider på kända och okända hästar. Om en synsvag ryttare deltar (ryttare med profil 37) ska punkterna längs spåret vara minst 1 meter höga och vara försedda med bokstäver som är minst 80 cm höga. Bokstäverna ska vara svarta på en vit bakgrund. Tänk på att alltid ha sällskapshäst i närheten framför allt när ryttare rider på lånade hästar.

Prisceremoni

Prisutdelning kan ske både med och utan häst detta avgör arrangören. Om prisutdelning sker gemensamt med ryttare i olika grader anpassas prisutdelningen till den pristagare som rider lägst grad. Om grad 1 ryttare deltar sker eventuellt ärevarv i skritt. Vid prisutdelning till häst på lånade hästar kan det vara lämpligt att ta med hästskötare/ägare in på banan, då ryttaren kanske inte är säker på hur hästen reagerar på prisutdelning.

Priser

- * 62% eller högre ger vit rosett vid mindre än två (2) startande i varje dressyrtest.
- * Vid två eller fler startande i samma dressyrprogram (graderna får slås ihop) delas priser ut i enlighet med ordinarie tävlingsklass (se TR mom 143)

8b. Arrangemang vid ordinarie dressyr tävling med paraklasser

Vad gäller anläggning, hjälp med framridning av hästar, startlistor och prisceremonier, se kapitel 8a.

Framridningsbana - vid klass/er för pararyttare på ordinarie dressyr tävling:

Pararyttarna rider fram under ordinarie framridningsförhållanden. Om en pararyttare har önskemål om att tex få rida fram i lugn och ro utan att tex hästar galopperar samtidigt är det pararyttaren som, i samband med anmälan, ska framföra det till arrangören, gärna muntligt för att kunna ha en dialog med arrangören. För att tex ge pararyttarna lugn och ro kan det vara lämpligt för arrangören att lägga klassen först eller sist på dagen

Priser

- * 62% eller högre ger vit rosett vid mindre än två (2) startande i varje dressyrtest.
- * Vid två eller fler startande i samma dressyrprogram (graderna får slås ihop) delas priser ut i enlighet med ordinarie tävlingsklass (se TR mom 143)

Rapportera resultat

Resultaten för paradressyr rapporteras i klasserna i paradressyrproppen. Viktigt att resultaten från paradressyrklassen rapporteras som paradressyrklass för att resultaten ska registreras korrekt.

- a) Manuell rapportering
- b) Har ryttarna ridit olika program måste klasser läggas till så resultaten blir korrekt.
Kontakta: SvRFs kansli för hjälp.

Resultat räknas som kval oavsett om det varit ryttare nog för en klass.

9. Funktionärer

Domare

Tävlingar för pararyttare döms av ordinarie dressyrdomare. Dock är det bra att informera domaren om att det är tävling/klass för pararyttare så att denne hinner förbereda sig. I funktionärsregistret i tävlingsdatabasen kan arrangören söka ut domare med tilläggsutbildning för att döma tävlingar för para ryttere. Det är dock inget krav på att ha denna tilläggsutbildning för att få döma.

Tävlingsjury

Förutom ordinarie uppgifter som tävlingsjuryn har vid en tävling så har även tävlingsjuryn vid tävlingar/klasser för pararyttare ansvar för att endast för ryttaren godkända hjälpmedel används, samt gällande de lånade hästarna:

- Lottningen (tilldelningen av de lånade hästarna)
- Hästbyten
- För att hästmaterialet används korrekt
- Att avgöra om en tävlingshäst ska utgå, om den under framridning eller pågående klass visar sig vara osäker. Om en häst genom sådant beslut blir utesluten, ska alla ryttere som har tilldelats hästen få möjlighet att rida en annan häst.

Hästansvarig (funktionär vid tävlingar/klasser på lånade hästar)

Vid tävlingar där arrangören tillhandahåller hästar skall en funktionär finnas som ansvarar för de tilldelade hästarna, "hästansvarig".

Dennes uppgift är att:

- representerar hästarna och för deras talan.
- medverkar då hästarna lottas ut till ryttarna så att ryttere och häst fungerar tillsammans.
- avgöra vilken framridning hästskötaren skall göra av hästen innan ryttaren sitter upp.
- ser till att eventuell utrustning som ryttarna har med sig passar hästen

Hästskötare (funktionär vid tävlingar/klasser på lånade hästar)

- Skall finnas vid hästens sida hela tävlingsdagen.
- Har förberett hästen för ryttaren vad gäller skötsel och framridning.

Uppsittningsansvarig (funktionär vid tävlingar/klasser på lånade hästar)

En person som finns vid uppsittningsplatsen/framridningen för att hjälpa till med uppsittning och att hålla koll på att ryttarna som rider lånade hästar sitter upp vid korrekt tidpunkt. Denna person kan även kontrollera så att de egna hästarna i Grad I och II enbart rids av någon annan än ryttaren i max 30 min, samt att det är ryttaren som rider de sista 15 min före start.

10. Av arrangören tillhandahållna hästar

Lånad häst innebär att ryttaren tävlar på en häst som tillhandahålls av arrangören. Det är mycket uppskattat av ryttarna att man kan få låna hästar eftersom många ryttare inte har möjlighet att åka på tävling med en "egen" häst.

Ryttare på lånad häst betalar hästhyra per start till tävlingsarrangören. Denna avgift ingår i anmälningsavgiften som anges i propositionen.

Hästarna måste ha rätt utbildningsnivå för det program ryttaren skall rida. Från skrittklass till motsvarande LA-MSV. Lägsta ålder på häst är 5 år. Hästarna som erbjuds kan vara inlånade privathästar eller ridskolehästar. Både ponnyer och hästar kan användas.

Vid anmälan lämnar ryttaren till arrangören parabilaga med uppgifter om grad, längd, vikt, och vilka hjälpmedel som krävs, samt eventuellt andra önskemål tex ej för stor gång i hästen. Ryttaren anger även om uppsittning skall se från ramp, om ryttaren använder rullstol osv, samt vilka egna hjälpmedel som skall användas ex egen sadel.

Hästarna lottas ut (i praktiken tilldelas ryttarna en lämplig häst) med hänsyn till ev. särskilda önskemål som ryttaren angett i parabilagan. Hästbyte får göras endast av säkerhetsskäl. Säkerhetsskäl kan omfatta både häst och ryttare.

Tävlingsarrangören kan skicka tillbaka anmälan om lämplig häst inte kan tilldelas ryttaren.

För ryttare som tävlar på hästar tillhandahållna av arrangören gäller följande framridningstider (se också TR II mom 220.2.5):

- För ryttare som är klassade Grad 1 och Grad 2 minst 15 minuter
- För ryttare som är klassade Grad 3 och Grad 4 minst 20 minuter

Tiden räknas från det att ryttaren är uppsutten. Uppsittning på lånad häst skall ske på av arrangören fastställd plats. Ryttaren räknas som uppsutten när han är klar att lämna uppsittningsplatsen. Särskild funktionär "Uppsittningsansvarig", som ansvarar för uppsittningen på lånade hästar skall finnas.

11. Special Olympics (SP)

Special Olympics är tävlingar för idrottare med utvecklingsstörning. Detta startades i USA på 60-talet av Eunice Kennedy. Vart fjärde år hålls sommar och vinterspel.

Special Olympics klass rids internationellt på lånad häst. Nationellt i Sverige kan Special Olympic klass ridas även på egen häst (i särskild avdelning).

I Sverige omfattas ryttare med profil 39. Ryttarna väljer att rida program i skritt, skritt och trav eller skritt, trav och galopp. Ryttare kan även tävla skritt eller skritt och travklass med ledare. Det finns särskilda program för Special Olympic klass. Dessa finns publicerade på SvRF hemsida under Parasport/Dressyrprogram/Special Oympics.

Här är det viktigare att delta än att vinna och alla deltagare får ett minnespris av sitt deltagande i tävlingen.

Om det är många ryttare som deltar kan ryttarna delas in i olika klasser, annars tävlar alla mot alla oavsett vilket program de rider. Resultatet baserar sig på % beräkning.

Nationella spel för Special Olympics ryttare hålls i samband med SM. För att få möjlighet att tävla internationellt måste man rida lånad häst på svenska tävlingar.